

LA CAMPANA DE GRACIA

RES DE NOU A L'OEST

EL METRO TRANSVERSAL

INAUGURAT EL DIA PRIMER DE JULIOL DE 1932

TARIFES ESPECIALS PER A TREBALLADORS

D'Hospitalet a Sant Martí en quinze minuts - Fixeu-vos bé en les populars tarifes del Metro Transversal

No hi ha com el Metro Transversal, per a rapidesa, economia i comoditat

LA CAMPANA DE GRACIA

PERIÒDIC NACIONALISTA D'ESQUERRA

La trista herència

Després de la darrera estúpida revolta anarco-sindicalista ens pren una sensació de fàstig difícil de dominar. Què n'han tret? Uns quants homes al cementiri, uns quants als presidi, una alarma popular, i res més. Potser no es trobarien a cap més país del món uns aficionats a la revolució tan pocasoltes. No n'hi ha prou de fer el milhomes pels carrers i places amb bombes i pistoles a la mà, i amb billets de banc a la butxaca. La gent s'ha acostumat a anomenar anarquistes els professionals del crim que, de tant en tant, interrompen la normalitat de la vida ciutadana. No. Això no són anarquistes. Car en l'ànima del pur anarquista, si realment ho és, hi ha sempre un recó on s'amaga l'idea. Aquesta gent que ha tacat de sang els nostres carrers, no és anarquista. La jove República pateix la trista herència corrompuda i corruptora de la difunta monarquia. Cent trinxeraires, moguts per deu presidaris, i pagats per uns quants monàrquics: aquesta és la causa de la darrera atzagaiada terrorista. Tot plegat, misèria i companyia. Si tinguessim una policia, no passaria res. Com que no la tenim, pot passar tot. I resulta també fastiguejant que molts ciutadans vulguin donar una importància excessiva a coses que, en realitat, no en tenen gaire. Tota ciutat de més d'un milió d'habitants ha de suportar, de tant en tant, desordres d'aquesta mena. Però no cal exagerar les coses. La podridura del règim monàrquic, la trista herència del govern caigut, no s'esborra en dos mesos ni en dos anys. Procureu els bons patriotes estar sempre al costat de Catalunya i de la República. I tingueu la certesa que tot s'anirà liquidant.

La tasca educadora de l'Estat modern

No convé de cap manera a Catalunya que és dissolgui la C.N.T. Ja sabem que una afirmació tan categòrica trobarà dificultats de comprensió i assentiment per part de molts sectors polítics i estaments socials, alguns, inclús, propers o incorporats a l'Esquerra Republicana de Catalunya. Però, per dirigir un poble, es necessiten qualitats imprescindibles, una de les quals és la serenitat. Un bon governant, sigui de dreta, d'esquerra o de centre, no pot perdre el seny en cap moment. Res no hi ha més pertorbador, per l'ordenat regiment públic, que l'atabalament directiu; qui no té els nervis al seu lloc i ben controlats, és inepte per a les tasques governatives. Un ciutadà, per por o anhel de revenja, pot cridar i avalotar-se sense cap inhibició intel·ligent; àdhuc, si és escriptor i té a mà un periòdic, pot fer públiques les seves expansions (és més imperdonable, i és bon consell que es retingui), però com que tant l'un com l'altre tenen dret a canviar d'opinió l'endemà sense produir gros dessor, poden expressar llurs pensaments inexperts. L'autoritat, i un partit que pretén governar, no estan en aquest pla del particular i no poden impressionar-se amb esdeveniments sobtats i anular llurs idearis quan els siguin adversos.

L'autoritat que dimana del poder és de concepció ben diferent sota les democràcies, i sobretot sota les democràcies socialistes o socialitzants, que s'iniciaren a les darreries del segle passat i

que han pres la màxima embranzida en la post-guerra. El liberalisme que propugnava la Convenció, i que dirigí sense rèplica eficaç el món civilitzat durant bona part del segle XIX, no reconeixia altra persona a la qual atendre, defensar i educar que l'individu. Però irromperen de nou en el cos nacional forces estructurades; en acoplar-se els ciutadans, per interessos econòmics gairebé sempre, (diríem sempre, però, podríem ésser injustos), aquestes entitats que creava el tràfec col·lectiu no s'avingueren a la indiferència de l'Estat, i molt menys encara a la seva agressió. El reconeixement, a darrers del segle passat, després de moltes lluites, d'aquestes forces socials, ha donat el caient col·lectivista cada dia més intens i profund de l'Estat modern.

Gairebé seguint el ritme segons el qual es modificava la ciència pedagògica, canviava, potser inconscientment, el concepte i la tècnica governativa. L'Estat policia, que establí l'absolutisme monàrquic amb moltes limitacions, i que també s'adeia al liberalisme jacobí, és substituït per l'Estat pedagògic, que en valorar els nuclis vitals de la Nació, els aprofita i els educa i endega vers una eficàcia. Es coincideix, per força, amb els teoritzadors del sindicalisme, en justiprejar els elements de les ciutats medievals, que crearen una civilització, i són reproduïts gairebé fidelment per factors actuals amb el mateix o semblant dinamisme.

Avui l'Estat no ha d'actuar contra les institucions que en recollir energies individuals disperses vulguin influir damunt la vida social, i molt menys les democràcies adeptes a la nova concepció. Les dictadures actualment en curs, (bolxevisme i feixisme), poden perseguir els contraris del seu sistema, exposant-los, però, a què en estatificar els estaments que volen protegir els anullin de fet, en negar-los o minvar-los iniciatives, ultra perdre les de l'adversari. Una veritable democràcia, repetim-ho, no pot fer això: ha d'estar sempre atenta a l'esforç que espontàniament vingui d'aquests nuclis. Sobretot ha d'endegar-los vers una finalitat constructiva. Tot factor social actiu, en virtut de la seva supervivència, porta una quantitat d'energies profitoses, però més que cap altre aquells que impulsen i són impel·lits per una concepció nova del món. És clar que, en aquest cas, la mateixa irreflexió i manca de la joventut fa que aquesta s'expressi amb petulància i es comporti amb indisciplina. Però el governant ha d'esbrinar i comprendre les seves virtuts, i en acompanyar-les amb seny concertar-les per al bé comú. Precisament en donar satisfacció a les coses beneficioses se li esbravaran els mals intents i s'encarrilarà l'energia que l'aboçava a la turbulència.

Hem de pensar que àdhuc les turbulències han portat noves perfeccions a la vida dels homes. No ens referim als períodes revolucionaris solament; durant segles, els pobles no han tingut gairebé altre nexa que el que derivava de la guerra; és relacionaven i trafiquejaven, mentre combatien i s'invadien els uns als altres. Així Roma esdevingué civilitzada i civilitzadora, i la invasió serraïna i les Creuades uniren l'Orient i l'Occident. L'home ho dirigeix tot, i ho transforma tot, en bé propi, i per paradoxa les guerres creaven la unitat humana.

Ara, però, cal aprofitar l'experiència passada i la gran lliçó de la Democràcia per a anular els mitjans violents i aprofitar, amb bons fins, la vitalitat de tota força que és debat en mig del tràgic de la Nació.

Tot aquest llarg preàmbul, més extens del que ens proposàvem, defensa la tesi que explicarem detalladament en dia pròxim.

J. AIGUADER I MIRO

Els enemics de la República

• L'Irurita i les onze mil verges.

Subscriuiu-vos a
Ràdio Barcelona
Casp, 12 • BARCELONA

Crònica femenina

ASSISTÈNCIA SOCIAL PER ALS INFANTS

A la ciutat de Sevilla ha estat inaugurat el primer parc infantil en uns terrenys propietat de la Creu Roja.

Aquesta institució ha estat creada per tal de poguer atendre als infants de famílies humils, com totes les institucions d'aquesta mena. Fins ara diu que hi han sollicitades cinquanta places.

Nosaltres inserim aquesta notícia a títol informatiu, perquè tenim un altre concepte de l'assistència social.

L'infant és quelcom que té de merèixer no una atenció especial, sinó tota l'atenció de l'Estat.

L'obra, la xarxa d'institucions que deuen existir en tota societat ben organitzada, tenen de provenir d'una alta orientació i que afavoreixi a tots per un igual. El favoritisme, la preferència que pot merèixer per damunt d'un poble rural on la necessitat i la misèria sien més vius que a la ciutat, moltes vegades poden ésser causa de gelosies de conseqüències perilloses.

Tampoc aquestes institucions poden ésser aïllades i així no podrien donar mai el resultat que hom els hi podia tenir predestinat al crear-les.

L'obra dels Parcs d'Infants en les comarques i conques fabrils la considerem tan necessària com urgent, però total i obeïnt a un pla completament organitzat i que no hi ha dubte té de donar uns resultats meravellosos.

En el que respecta a Catalunya, tenim posada tota la nostra confiança en el Govern de la Generalitat, el qual no dubtem s'ocuparà com mereix de la qüestió "infants".

De totes maneres, volem remarcar, que considerariem extemporani el que volguéssim retornar als temps de les "dames d'estropajosa" en el sentit de que per a satisfer la vanitat o crear cartell a alguna dono ens inventéssim "un parc infantil" o ussa "casa-brenol" com volem endevinar que ha succeït a Sevilla.

Pot ésser que en vigílies del vot femení hi hagi qui cregui conquerir-se un nom i cregui que la millor manera pot ésser congraciarse les simpaties de tal o qual barriada fent una obra que, amb tot i la bona voluntat que podria empenyer-la, seria una fallida ja abans del seu començ.

La dona no deu estar inactiva, però no pot interposar a una organització general un pla completament particular i localista.

Infants n'hi han a la ciutat i als pobles de la muntanya. Infants que tenen dret a la vida, que l'Estat té l'obligació de vetllar per ells quan els pares són a la fàbrica o al taller, que necessiten aliment i escola, però tot això 'obeeix a una estructuració coordinada i perfecta, no al fi premeditat d'un individu pels resultats positius que li poden prevenir.

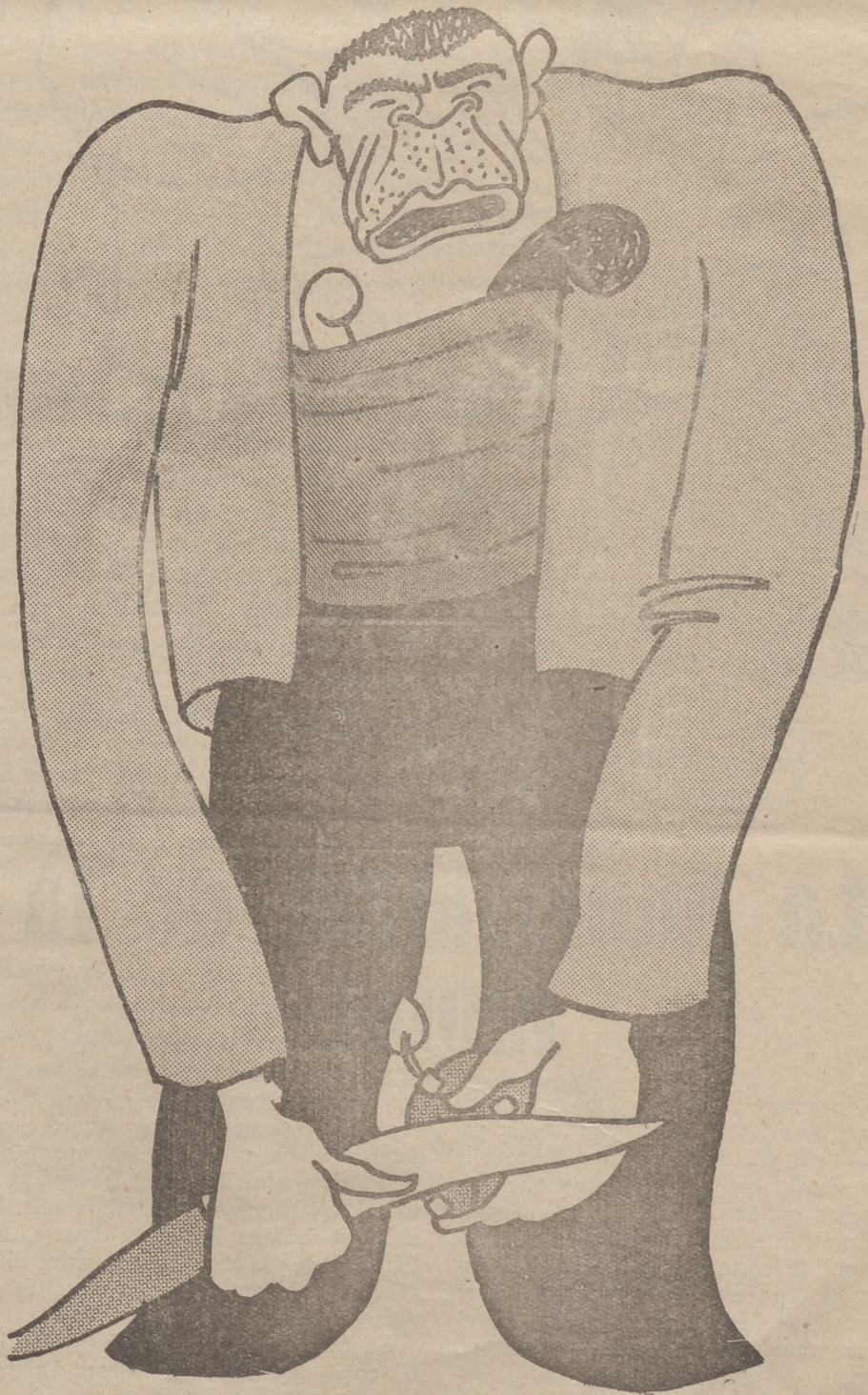
Aqueix fi egoista no podem admetre'l sense blasmar-ne.

L'infant mereix més respecte. L'humanitat que desprenen els seus ulls i la delicadesa de la seva vida del tot indefensa a les escomeses d'una societat eixorca, mancada de sentiments, però excessiva en prejudicis estults i egoisme; abjectes, ens fan potser excedir en els nostres comentaris, però vivim de molt aprop realitats inversemblants en temps de República i, quan tothom és diu republicà potser cal dir les coses pel seu nom.

Potser hauríem callat, però la dada informativa ens ha provocat, i no hem tingut altre remei que ésser clars. Per a

nosaltres l'infant no pertany a cap classe ni a cap casta. Quan aquest infant necessita se'l deu atendre, tant si viu a un districte com si viu a l'altre; tant si es de ciutat com de ruralia. I per a subvenir aquesta necessitat i establir l'igualtat per la qual propugnem, no pot bastar l'obra d'unes dames de més o menys estropajosa; cal l'obra perfecta, uniforme i adient a cada cas, però estructurada i definida en general a les necessitats de tot el poble.

MARIA TERESA GIBERT

— Veo que la faena se ha acabao. Tendremos que regresar al pueblo o pedir ayuda a la Benificencia Municipal!

—Diu que els catòlics protesten enèrgicament de les tendències esquerranes de la República.
—Si. Són uns catòlics protestants.

La immoralitat de la moral

Dels temps caducs, a tomballons pels segles, ha arribat fins a nosaltres la paraula "moral". Porta l'ànima llosca i la pols vil de totes les malures que han flagellat la humanitat.

Moral, en el seu sentit estricte, etimològic, vol dir costum (mos-moris). Els costums poden ésser bons i dolents, i, en plena conseqüència, trobarem que el vici, en tant que costum, és plenament moral.

La paraula "moral", però, a través dels segles, ha perdut el veritable sentit. Ja no vol dir costum; ja vol dir virtut,

bon comportament, ordenació de la vida, decència, honestat, etc., sempre, però, acceptant aquests molts en aquell clàssic sentit que els ha donat la vellúria.

No cal, doncs, escaïr la paraula sinó el sentit, la idea que porta dins; i, escatint la idea, no ens fóra pas gaire difícil afirmar rodonament que la moral és plenament immoral.

La concepció del món, de la vida i de les coses que tenien els homes d'èpoques remotes, és diametralment oposada a la concepció que en tenim avui.

S'han trencat molts coltells i batut

moltes banderes. S'han estès molts lligams d'un cap a l'altre del món. Una civilització de xarxes i camins de ferro, rutes aèries i marítimes ha portat la comunió dels homes d'un extrem a l'altre de la terra i això ha desterrat els costums antics i ha portat una nova convivència. La moral vella i caduca ha estat vençuda per la societat nova. Ha perdut el sentit. Avui "moral" ja vol dir tot el contrari del que deia. Avui, és sinònim d'immoral.

Predicar moral als joves és inhumà. Vol dir: "Conteniu les vostres energies! No pequeu! Ja vindrà un dia que us serà lícit!!" I quan al jove fort li arriba el dia, ja ha perdut les energies, ja se li han extingit. Això és inhumà. La moral és un engany funest que fa perdre als homes els millors temps de la vida.

Si la societat fos organitzada més humanament, resoldria d'una vegada per sempre que l'home i la dona es poguessin unir en l'adolescència. El jove, aleshores, fruitaria plenament de les energies virils i la societat obtindria un immediat millorament de la raça. Ara, gràcies a la moral, el jove perd el temps; gràcies a la nefasta desorganització social, el jove no pot juntar-se amb la dona. Quan pot, la flama de la virilitat ja se li ha tornat brasa. Això és fonament inhumà.

Jo vull dir, no d'una manera flemàtica sinó ben senzillament, que amb tota honradesa sóc immoral, plenament immoral. Si la moral fós una senyora i jo l'encarregat de buscar-la, estic segur que no la trobaria o la trobaria en un suburbi dels baixos fons mercadejant el cos.

Acceptar o adaptar-se als costums anquilosats, és la negació de l'avançament humà; és propi de l'autòmata, del vegetatiu i prou.

La vida humana ha devingut complexa i abigarrada en els temps moderns i acceptar la moral clàssica és entestar-se a viure en plena lluna medieval.

Sembla estrany que encara hi hagi qui gosi parlar seriosament de la moral fonamentada en l'ètica de l'Edat Mitjana, conseqüència d'una filosofia influenciada per un cristianisme insà, ofegadora de la raó i la ciència i d'un comodisme ignorant que explica i fa veure les coses a través del misteri i la voluntat divina, sense fer treballar poc ni molt l'intel·lecte.

Quan sento que parlen, moralment, de serietat, d'austeritat i de respecte als costums inveterats, em venen ganes de fer-los pam i pipa, de plantar-los la llufa o posar-los un nas de cartó. Tot això són romanalles putrefactes que porten un gruix de llot del temps vell.

S'ha d'ésser immoral fins i tant que la nova societat no hagi construït la moral nova. El concepte de la moral que a través del temps ha arribat a nosaltres és inhumà i immoral.

Sempre, però, és innecessària la moral. Jo, per ésser bo, no necessito ni Déu.

SALVADOR PERARNAU

RITMES

172

Salut, anarquistes, companys dels meus anys de misèria!
 L'altiu pen vament dominant, dins la volta del crani,
 fluctúa i vacil·la mateix que una llàntia en fatiga
 poruga de viure servint de pastura a les ombres.
 Misèria, rectora del món! L'esperit s'extenúa
 voltant amb impuls d'esquirol per la gàvia de ferro
 del seny que s'observa ell mateix amb els ulls massa fixos.
 Follia, madrastra del seny! Com al mig dels simposis
 antics els sentits arborats per l'orgía daurada
 trenaven les roses malaltes al volt de la negra
 columna de mort, monument de l'orgull i del dubte,
 i al ple de l'ardenta barreja dels vins i les dones
 els homes cercaven un gaudi més viu en la trista
 presència dels pàl·lids cadàvers, misèria corrupta,
 follia letal que els fiblava les joies del sexe,
 vosaltres poseu en la llum argent-rosa dels pobles
 tranquils, satisfets d'ells mateixos, la fosca ditada
 de cendra i de sang, recordant-los la vana embranzida
 que els mena al no-res, presoners de la tràgica cursa
 dels segles que passen i cauen al fons del rellotge
 del temps, grans d'arena banals, fugitius sense rastre
 ni sole en la freda grisor de les pistes eternes.
 Misteri tan vell com el món, oh companys en deliri!
 La roda fatal del zodíac, on vetllen saturnis
 els signes d'amor i de mort, porta encara l'abrivada
 del Crist, anarquista suprem, redemptor del ingenus
 esclaus de les Romes, podrides de luxe i de força.
 Quí sap, homes purs, si l'impuls ja llangueix i s'atura?
 La destra de Déu maleia els grumolls de tenebres
 i al cor dels humans esclatà la llevor de la lluita
 més baixa, tempesta de cendres, menyspreu de la noble
 fermança fraterna que unia les mans i les vides
 dels rics i dels pobres, engany de l'excès de puresa...
 Tre nola en la ment l'obstinat pensament solitari
 lassat de combatre per res. La vilesa dels homes
 no val ni la pena d'alçar paradisos utòpics.
 Deseu la pistola i la bomba, visqueu de recances,
 malalts d'absolut! Resigneu-vos! La vida és tan curta
 que els pobres humans, tapats d'ulls en la cursa, no poden
 ni entendre l'horror de l'immensa tristesa de viure...
 Salut, anarquistes, companys dels meus dies estèrils!
 (I avui, esperit flamejat, quines vides t'escolten?)

A. ESCLASANS

Política de creació

LES OBRES PÚBLIQUES

En quant a aquestes obres públiques, també segons aquell supòsit fals del senyor Vidal i Guardiola no hi hauria altra manera de fer-les que carregant el llur cost als pressupostos del Govern de la República o de la Generalitat.

Doncs, bé; no és pas veritat. Cert que fins ara sempre ho havíem vist així, però també és ben cert que totes les obres que reporten, per a un termini relativament immediat, un augment de riquesa còtitzable, una *plus vàlua* que es pugui individualitzar, poden ésser realitzades i fóra el més just, podent-se, que fos així — a expenses, precisament, d'aquesta *plus vàlua*, o sigui essent pagat el llur cost pel mateix augment de riquesa de la millora.

M'empipa haver-ho de dir: aquest sistema tan senzill, aquesta combinació tan natural, justa i pràctica, és un formidable instrument de creació de riquesa precisament a... Itàlia! Sí, senyors, el feixisme l'està explotant! L'Estat, allà, estimula la formació de consorcis de pagesos per a la realització de determinades obres; els tècnics de l'Estat n'estudien la possibilitat tècnica i econòmica i, si aquestes són positives, fan els projectes i plans; els consorcis banearis, creats exclusivament per a obres d'aquestes característiques, aporten els capitals, i l'obra és aviat un fet. Després, els interessos i les quotes d'amortització d'aquest capital aniran sortint prenent tan sols una part de l'augment de riquesa creada; la millora mateixa pagarà son cost.

Ara, bé; no cregui pas algú que aquest sistema sols pot ésser explotat amb règim de feixisme, ni que hagi estat inventat per aquest. Aquest sistema, aquesta combinació, ja han estat posats en pràctica ací a Catalunya pels nostres pa-

gesos i d'una manera senzilla, naturalíssima, i sense l'estímul de cap organisme públic, no fa gaires anys, allavors de la creació de tants cellers, fàbriques d'olis i farineres, a base de cooperativisme, i amb aquest fi; allavors, en aquella vella tongada, en que es crearen els sindicats cooperatius agrícoles de nostres pagesos, que són avui encara la més alta glòria.

Aturem-nos a examinar-ho. Una colla de pagesos volien fer una cooperativa de producció, però com que quasi sempre eren el sector més pobre del poble, no tenien les pessetes suficients o no en tenien cap. Tant-se-val: aportaven tot el llur crèdit; responien amb tots els béns que, sumats, eren més que suficients, en un document hipotecari. I un cop realitzada l'obra i en marxa, no més amb l'escreix de valor dels productes, que altrament haurien deixat de percebre, pagaven l'obra en quatre o cinc anys.

Un altre bell exemple, ben digne d'exàmen. La Mancomunitat tractava de construir la ferro-via de Tarragona a Puigcerdà, passant per Santa Coloma de Queralt i Cervera, ferro-via que hauria lligat el port de Tarragona i totes les comarques centrals catalanes, tan diferents entre elles en productes i necessitats, amb el sistema ferroviari europeu. Però, per a majors facilitats del finançament, hom proposà això: que tots els pobles afectats per la millora subscribissin, a prorrata de llur riquesa contributiva i entre tots, el terç del cost pressupost de l'obra, en accions; els altres dos terços, en obligacions, seria cobert per un consorci bancari. I els pobles anaven responent tots d'una faisó admirable, malgrat que hom no extremà la propaganda, quan una al-

ta personalitat de Barcelona torpedejà el projecte i no se'n parlà mai més. Els pobles respongueren tots d'una faisó admirable! I com no, si amb pocs anys ja estalviaven de transports de llurs productes l'import amb què tenien de suscriure's? Però el cas bonic és el següent: Sarreal tenia de suscriure's amb una quantitat molt forta i hom no la tenia disponible. I el poble de Sarreal amb el consentiment unànim, va proposar el següent: que el seu Ajuntament pendria l'acord, que refrendarien tots els veïns, de posar un impost de plus-vàlua damunt totes les terres del terme i, amb la garantia d'aquest impost, exclusivament per als interessos i l'amortització d'aquella quantitat, anar al manlleu d'ella. Tot anava bé i fou quan estava tot a punt de lligar que esdevingué el torpedeig del projecte.

En aquests exemples, com en el cas d'Itàlia, hom pot veure els factors principals del sistema o combinació. Estímul, control i garantia — i no més, no pas carregar-se el cost de l'obra —, per part de l'Estat; cooperació popular a base d'aquell entusiasme i d'aquella satisfacció, que dóna el fet d'intervenir en una creació i més si aquesta és d'una riquesa que ha de millorar-nos; el crèdit, com a procediment financer, damunt d'una base de garantia que no pot ésser més ampla ni més segura; la riquesa creada, la plus vàlua, l'augment de producció, pagant, no més amb una part d'ella, el cost de l'obra que hom ha fet obans.

Podem o no podem, sense detriment de nostra economia realitzar les obres públiques que calen?

ALBERT SANS

A l'altre món

El monàrquic evadit: — *Yo soy un caballero! Yo soy un caballero!*

Sant Pere: — *Caballero? "Burrero" i gràcies!...*

Gener

Gener. Fred al cor de la pobretalla.
Encara hi ha pobres! Que és trist!
Després, quatre ninots de palla
diran que ens redimí Crist.

Gener. Gel, neu, neguits i cabòries;
plujes llargues d'hivern.
Rics i pobres: Històries
del cel i de l'infern.

Si un brot ja vol florir, que Déu l'ajudi!
El fred el matarà iniquament.
Aquest Déu, és veu que en el prelude
ja posà notes de l'acabament.

Gener. Capellans amb el roquet
de dos en dos, cantant el "Miserere".
No enterren cap mort de fred;
pels morts de fred no gasten tanta cera.

Però, somriu un ametller florit
que, cel amunt, és com un crit d'espera...
Avant els forts d'esperit!
L'hivern ja té bandera!

SALVADOR PERARNAU

lana de Catalunya

Societàries

“Unànimement, la premsa ha condemnat els fets vanràlics que es produïren el diumenge i el dilluns passat en diversos indrets de Catalunya. Unànimement, àdhuc la premsa d'extrema dreta, que sap massa bé d'on han sortit els diners per a produir-los; àdhuc la premsa d'extrema esquerra, que ha escalfat els desgraciats que hi prengueren part i que ha tingut part activa en la seva preparació

En la condemna de la premsa d'extrema dreta s'hi llegeix, entre línies, la recança perquè el terrorisme, per ella pagat, no ha fet més víctimes.

La premsa d'extrema esquerra condemna els fets, per a negar-ne la paternitat. És molt propi d'aquesta premsa Si a còpia de bombes i d'assassinats haguesin reeixit, en reclamarien la glòria. Com que han perdut, no solament no en volen saber res, sinó que en neguen la paternitat i no volen ni conèixer-ne els enganyats que han pagat amb la vida l'ésser crèduls a les seves excitacions, o que avui jegen als llits dels hospitals o als calabossos de la policia.

Els de l'extrema dreta, que han pagat aquests actes de terrorisme, són covards, que no han gosat arriscar la pell ells. Els de l'extrema esquerra, que han cobrat els diners de la seva traïció al proletariat, al qual pretenien fer seguir amb el mirallet de la revolució social, són covards que han embarcat altres homes i ells s'han quedat en terra i aia, perquè han fracassat, els abandonen. Només els necessiten com a carn de canó. Ja han prestat llur servei. Ara, que es podreixin a cementiri, a l'hospital o a la presó.

No s'hi val a rebutjar la paternitat d'aquests fets vandàlics, perquè no han reeixit. No s'hi val a dir que aquesta no és la revolució social que la F. A. I. predica.

Des dels mitings de la F. A. I. s'ha vingut a parlar a les masses analfabets que hi acudien, que la revolució social no era cosa d'esperar que la portessin amb safata. Que abans calia guanyar-la amb bombes amb fusells i amb el sacrifici de la vida. Des de *Solidaridad Obrera* i des de tota la premsa d'extrema esquerra, s'ha vingut predicant l'odi als agents de l'autoritat.

I bé: heus ací les bombes i els fusells; heus ací un guàrdia de seguretat mort per l'espatlla al carrer Nou de la Ram-

bla, quan anava confiat a casa seva; heus ací un mosso d'Esquadra assassinat covardament—nou bales al ventre—quan anava a dir-li a la seva mare, malalta, que no passés angúnia. Aquests dos assassinats són la vostra obra. No s'hi val a repudiar-la. Vosaltres heu predicat els assassinats, i sou més responsables encara que els malvats que els cometieren. Aquests eren amoral. Eren el braç executor. Però vosaltres sou els inductors, i encara teniu més culpa, perquè els vostres crims tenen l'aggravant que no heu estat capaços d'exposar la pell per a cometre'ls i heu llançat els altres a què els cometessin.

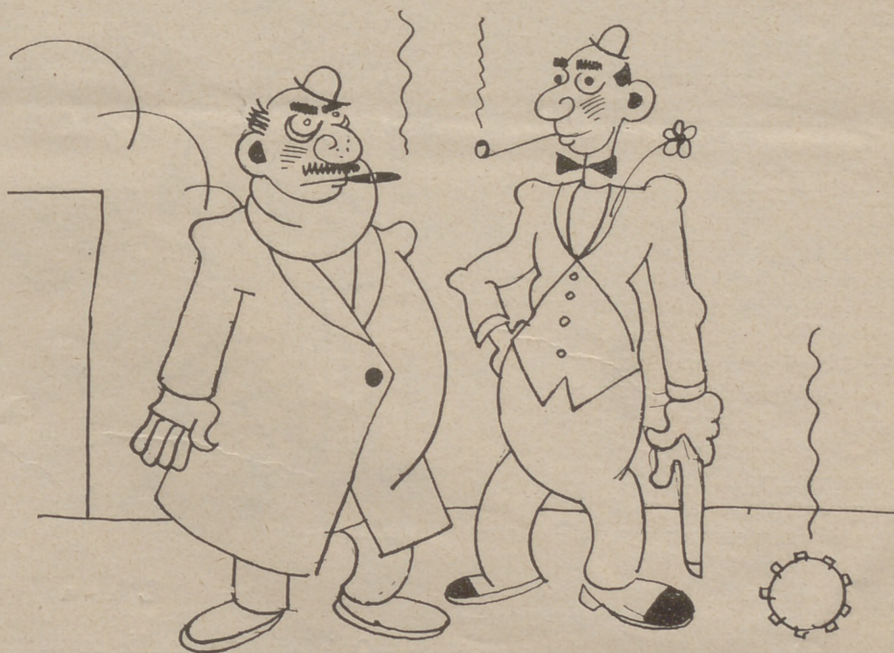
No repudieu aquesta revolta fracassada. No tingueu la covardia de negar-la. Un dels vostre capítosts, García Oliver, fou detingut amb bombes y pistoles i amb un milers de pessetes, dins un taxi, a la mateixa hora en què eren assassinats o bé ferits, guàrdies civils, guàrdies de seguretat, un mosso d'esquadra, soldats i homes i dones indefenses. No la repudieu. A Ripoll, uns desgraciats que us havien cregut, proclamaven el “comunismo libertario”; el que us havien predicat.

Esteu a sou dels monàrquics, que no us han hagut ni de sollicitar, perquè vosaltres us heu agraït i us hi heu anat a oferir. I de pagar de cobrar, heu estat tan vils que no heu tingut coratge d'utilitzar

les bombes fabricades amb els diners que us donaren, i les heu deixat escampades per la ciutat, perquè us podien comprometre.

Ara negueu els que us cregueren i s'han jugat la vida i la llibertat, perquè teniu por que us deportin i que us envïin a presidí. I quan el Govern de la República, assistit de tot el poble, dicti el seu càstig damunt els detinguts, tindreu la covardia—havent-los negat—de fer-los servir de bandera per enganyar amb ella quatre desgraciats més sense la cultura suficient que els permeti conèixer-vos. I desenterrareu aquests morts d'avui, morts per la vostra culpa, per a mercadejar amb la seva sang, encara calenta, i provocar l'excitació d'altres desgraciats, també que creguin en les vostres paraules i estiguin disposats, com uns xais, a servir de carn de canó com aquests d'ara.

Sou tan covards que ja se us coneix amb la cara, i per això la massa obrera ja no us segueix. Hauríeu volgut provocar una vaga general revolucionària i no heu pogut perquè ningú no us ha volgut seguir. Havíeu estat “els valents” del proletariat, però el proletariat avui ja té consciència i li repugna el vostre contacte. Dieu que tot això ha estat una maniobra del Govern per a prendre represàlies contra vostre. La història ja és massa vella per a ésser creguda. Ja no enganyareu ningú. Heu donat tantes mostres de covardia que si el Govern fos encara una vegada més, benèvol i tolerant, seran els mateixos obrers, a l'esquena dels quals heu viscut fins ara, els que us arrossegaran”.

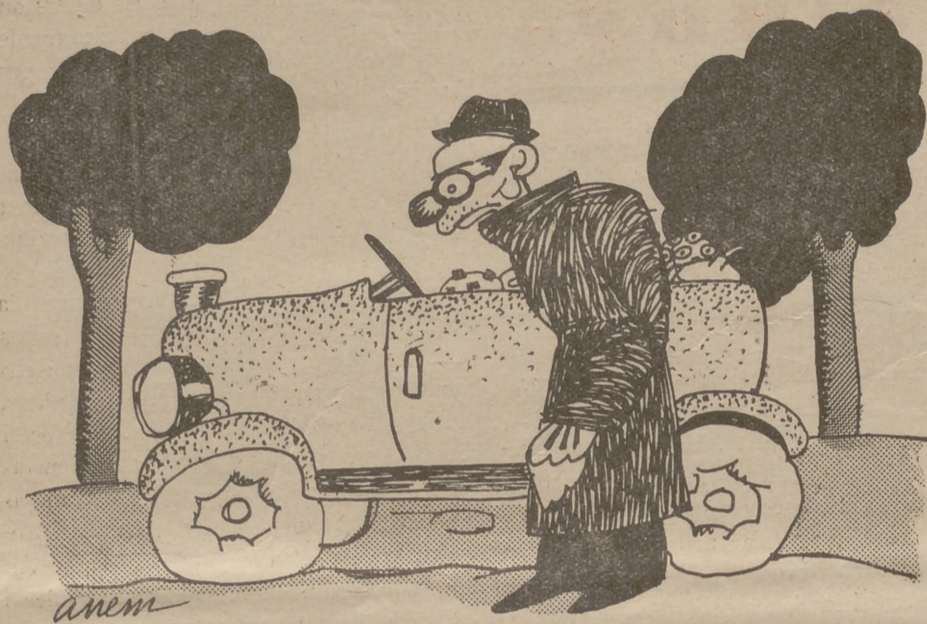

—Sóu vós el que dona conferències contra la guerra?

—Jo mateix.

—I contra la guerra civil també?

—A veure si amb aquesta pana no arribaré a temps per l'atac de les 6'42 a la caserna de Sant Agustí..

La setmana de les quaranta hores

La Conferència de l'“Oficina Internacional del Treball”, de Ginebra, està discutint actualment aquest important afer de la setmana de les quaranta hores. Aquests treballs van encaminats, com fàcilment pot veure's, a solucionar el paorós problema mundial de l'atur forçós. Ací, sembla que no ens volguem dar ben bé compte de l'importància que representa l'adopció d'aquesta mesura, consistent en la reducció d'un dia sencer per setmana de treball. Catalunya, industrialitzada completament, està, en aquests moments, pendent de la solució que s'adopti en l'Oficina de Ginebra com qual-sevol de les grans potències industrials representades a Ginebra. I bé, ens preguntem: què representa aquesta reducció d'hores de treball: la vertadera solució del problema de l'atur forçós, o l'intensificació, encara, del mateix problema?

Doctrinalment els criteris estan del tot dividits. La reducció de la setmana de treball — diuen uns — és evident que reportarà l'augment d'obrers empleats, però, per a mantenir a la seva altura actual el salari setmanal dels obrers, i, per tant, el seu mateix nivell de vida, s'haurien de pagar les quaranta hores de treball com si fossin les quaranta-vuit actuals, és a dir, pagar el mateix que es paga avui, per a compensar la jornada d'aquestes vuit hores. Aquesta compensació significa un augment de jornal i per tant un augment en el preu de cost. I ara preguntem: Hom pot trobar algú que cregui que en la actualitat una puja de preus és un medi per a reduir el número d'obrers parats? Moltes fàbriques haurien de disminuir la seva producció, àdhuc pagar, augmentant constantment l'atur.

Un altre aspecte d'aquest problema sorgeix davant l'increment als països més industrialitzats de les teories de Howard Scott. El desenvolupament de la tècnica i la maquinària, és a dir, l'explotació pràctica de les possibilitats tècniques de la ciència moderna, ens faria anar a la reducció encara de les hores de treball setmanal que avui està discutint-se. Aquesta teoria ha estat anomenada pel seu iniciador “tecnocràcia”, és a dir, govern o domini de la tècnica, de la màquina. És fonamenta principalment aquesta doctrina, en que el desenvolupament de la tècnica reporta un desplaçament formidable d'obrers. Adhuc, si avui desapa-

reixés la crisi mundial econòmica i tornéssim a la prosperitat — si pot dir-se'n prosperitat — de l'any 1929, quedarien igualment en atur forçós la meitat dels obrers que en aquella època treballaven. El progrés tècnic i maquinista exigeix, actualment, menys braços de treball per a produir la mateixa quantitat de mercaderies.

Per altra part, aquells que creuen com a solució esperançadora, la reducció de les hores de treball, diuen: No existeix altre remei per a reduir l'atur forçós que, repartir el marge de treball que la màquina deixa lliure, entre una massa més gran d'homes, mitjançant la reducció de la jornada. En definitiva, sempre ha vingut fent-se així. En el segle passat, el progrés tècnic, porta una reducció en la jornada de treball: de les dotze hores, a les nou, i, després, es passa a les vuit. No va ésser el desenvolupament tècnic que ho va permetre, ans les circumstàncies ho van exigir. I bé, avui de la mateixa manera el progrés tècnic, la “tecnocràcia” exigeix la reducció de les hores de treball.

Una vegada exposat breument com està plantejat aquest problema tant transcendental nosaltres ens decantem per la reducció de la setmana de quaranta hores, encara que, amb certes condicions, que exposarem en un altre article. Quedi, però, ben palès, que la discussió a Ginebra sobre la setmana de cinc dies de treball té no solament per a les grans potències industrials ans també per Catalunya una transcendència, més gran si cap, que el tan debatut problema del dearmament.

FRANCESC PADROS

L'home que no callà mai

- Què faria vostè si fós ministre de la Governació?
- El mateix que fa el senyor Casares Quiroga
- I si fós President?
- Pobre de mí! Qué voldríeu que fés? El mateix que el senyor Azaña!

Opinions

LA F. A. I. ES DESAUTORIZADA PELS TREBALLADORS DE CATALUNYA

Tristesa i indignació. Heus-ací, explicat en dos mots, l'impressió que ens han produït els fets del diumenge. Hem d'advertir tot seguit, però, que no ens han estranyat gens ni mica, coneixent la mentalitat dels homes de la F. A. I. Si bé són capaços de qualsevol acte de barbàrie, sabem, en canvi, quelcom de llur incapacitat per a qualsevol tasca seriosa i constructiva. Els fets repugnants del diumenge, en mig de la nostra tristesa i indignació, no sabem si qualificar-los d'inconscients o de criminals, o les dues coses a la vegada. Perquè, a qui, que posseeixi el iervell equilibrat, se li pot acudir anar a la Rambla, a les set del vespre d'un diumenge, l'hora més concorreguda pels elements treballadors, i començar a llançar bombes i disparar trets, com si es tractés de veritables enemics? O bé anar als cinemes de les barriades obreres, com el Poble Nou, esperar que apaguin els llums, i en mig de l'astorament de les parelles amoroses, de les dones i dels infants, proclamar el comunisme llibertari? O bé, encara, situar-se al bell mig d'una carretera, aturar els automòbils que passen, i fer bersar ridículament la bandera vermella als seus ocupants, sota l'amenaça de mort? Es comunisme llibertari, matar un policia, un mossos d'esquadra, o el primer obrer que passi per les Rambles en un dia de festa, a les set del vespre? Es anarquisme col·locar bombes per dotzenes als carrers de les barriades obreres? Fa d'homes valent amagar-se en un pis desllogat de la Rambla, damunt d'un Sindicat autònom de Cambres, fer foc a la multitud i sortir l'endemà la "Soli" dient que es féu foc des del balcó en el qual està instal·lat el dit Sindicat de Cambres, embolicant en l'afer uns treballadors que no tenen res a veure amb els procediments emprats pels revoltosos del diumenge? Això és simplement covardia. I de l'ús dels líquids asfixiants, què en direm? Fa humanitari, potser, matar homes valent-se d'aquests procediments? Per què es combat, doncs, el militarisme?

I també és covardia no fer-se responsable d'uns fets, després de realitzats, sortint la "Soli" dient que això no és la seva revolució. Doncs, voldrien explicar-nos de qui és i per què està organitzada aqueta revolució? I, sobretot, com a treballadors, ens interessa saber d'on s'han tret els diners, perquè si fossin de les cotitzacions dels Sindicats, els treballadors hi tindrien quelcom a dir, de la mateixa manera que hi tenen que dir tots els que es diguin comunistes llibertaris, si els diners fossin de procedències reaccionàries. Un ideal no pot deshonrar-se per quatre desequilibrats que proven no saber res de revolució social, i que en tots els seus actes ens demostren que desconeixen la ideologia anarquista, con-

fonent-la lamentablement amb el terrorisme i amb actes dictatorials.

La revolució perquè sí, i assassinat d'un guàrdia anònim, mentre viuen tranquil·lament o l'estranger els assassins dels treballadors catalans, que se diuen Alfons Borbó, Martínez Anido, Ramon Sales, i mentre altres pistolers del Lliure campen per Barcelona com els sembla bé, es senzillament monstruosos. Amençar de mort els militants de l'organització obrera, per un simple desacord, per tal de mantenir-se en la direcció de l'organització, és infame i criminal. Davant de totes aquestes monstruositats, els treballadors han de parlar clarament i sense por. Hem de respondre amb valentia en defensa dels nostres ideals, deshonrats per tèrbols procediments faistes.

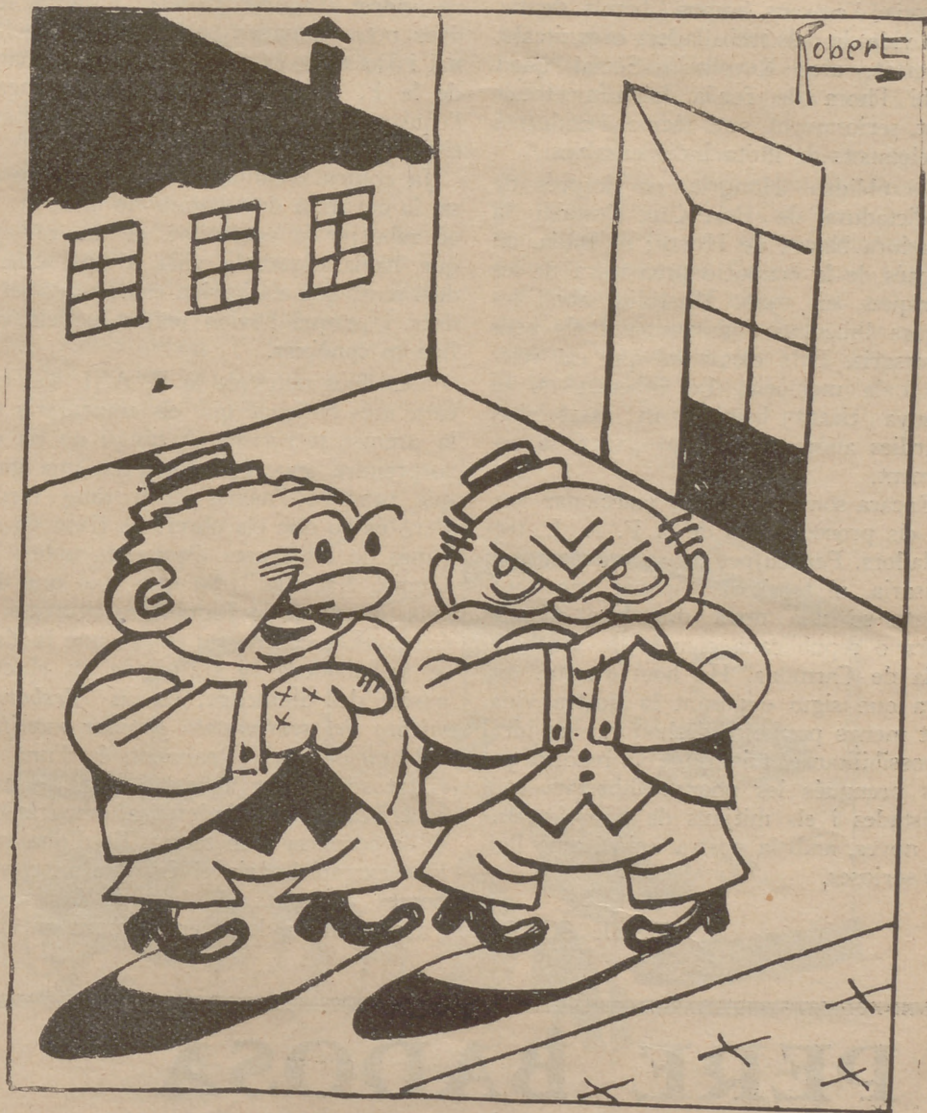
El treballadors de Catalunya han demostrat no estar d'acord amb els actes del diumenge, puix que malgrat la gravetat dels fets, el dilluns anaren tots a treballar. Això és la màxima desautorització que podien sofrir els organitzadors i els autors de tan lamentables fets.

Però malgrat l'eloqüència que representa el fet d'anar a treballar, deixant sols els faistes, i demostrant la disconformitat amb actes que el primer a re-

pujar-los ha d'ésser un anarquista, s'imposa la celebració d'un Ple Regional, ara més que mai, i foragitar de la C. N. T. els faistes, que amb llur actuació han deshonrat i d'actuar seriosament, amb valentia. Els elements de "Cultura Llibertaria", els treballadors de Sabadell, i tots aquells que no estiguin d'acord amb la F. A. I., tenen el deure de parlar, d'actuar seriosament amb valentia i arrogància.

Treballadors! No oblidem que darrera aquests procediments de terror, sense cap finalitat ideològica, s'hi amaga tota la ronya feixista, des de Lerroux, passant per Sanjurjo, fins arribar a les sagristies alimentades pel bisbe Irurita, fill espiritual del Pare Segura, la mà dreta de l'assassí Alfons Borbó. Els monàrquics somriuen de satisfets, després d'això del diumenge; no hem de consentir que s'utilitzin els diaris obrers, els diners de les cotitzacions, ni el nom de la C. N. T., encara que sigui encobertament, per a actes de terror a profit de la reacció.

No hi cap el dubte: entre una monarquia plena de crims d'un Alfons XIII, amb tipus com Anido, Arlegui, Sales, Milans del Bosch, Barrera, Lunyado,

El pobre Hurtado

- Ja saps que el burgès del "Mirador" ha comprat "La Publicitat?"
- Quina colla de pepes! Déu els cria i ells s'ajunten! Deixem que els morts enterrin els seus morts!

Els fugitius a Lisboa

El "timo" del portuguès

etcètera, i una República de Manuel Azaña, de Francesc Macià, de Lluhí i Vallescà, de Companys, d'Aiguader, etcètera, mil vegades aquesta República, susceptible de socialitzar-se, sota la influència d'aquests homes liberals de tota la vida, la dels treballadors organitzats. Llibertat, ara. Revolució Social quan arribi l'hora de fer-la triomfar totalment, seriósament, amb tècnics i amb tots els elements de lluita indispensables.

No oblidem Hongria, on després de la dictadura de Bela-Kun, s'establí la dictadura blanca de Horty; ni Itàlia, on després de la ocupació prematura de les fàbriques, en 1920, Mussolini abolí les poques llibertats i assassinava els seus adversaris. Fets eloqüents que cal retenir a la memòria. La llibertat no es guanya tirant bombes ni assassinant guàrdies anònims, sinó propagant-la no blement.

Encara som a temps de reaccionar contra els procediments de la F. A. I., treballadors. Penseu per un sol moment que passaria, al territori hispànic, cas d'implantar-se una nova dictadura monàrquica o republicana com la de Machado o la de Carmona. Ho hem d'evitar encara que sigui exposant la nostra vida. Tot menys permetre deshonorar un ideal i possibilitar el triomf de la reacció que ens prengüés les poques llibertats conquistades i els mitjans de conquistar-ne de noves, amb la nostra unió i amb lluites serioses.

PERE FOIX

Premsa

LITERATURA TERRORISTA

Els nostres lectors trobaran en un altre indret d'aquest mateix número les dues notes donades pels Comitès Nacional i Local de la C. N. T., avui a mans de la F. A. I. que encara preté jugar l'equívoc presentat-se com l'organització representativa dels obrers.

Ja comentàvem ahir, amb prou duresa, la covardia dels òrgans de la F. A. I. en rebutjar la paternitat de la revolta que havia costat la vida a uns quants dels seus, que els havien estat massa crèduls, i perquè havien perdut no els volien ni conèixer.

Les dues notes de la F. A. I. són encara més ciniques que els comentaris de la premsa terrorista. A ningú no ha de sorprendre aquest cinisme, en una gent que practica l'assassinat a sang freda. Però és bo que els obrers es fixin en algunes de les frases d'aquestes notes. El Comitè Nacional" diu que això que des dels terrats de la Rambla es tirotegés el seu passeig central en ocasió que la classe treballadora hi transitava en el crepuscle del diumenge, és un "desbordamiento del sentimiento popular manifestado virilmente". Realment, és d'una virilitat sorprenent aquest fet de disparar contra la multitud indefensa, emparat des de la coronisa d'un terrat. És d'una virilitat extraordinària el fet que sis o vuit homes carregats de bombes i pistoles, s'abalancin traïdorament damunt un mos-

so d'Esquadra, confiat i sense armes, per a foradar-lo a trets. És d'una virilitat que no s'acostuma veure, de tan formidable, el fet de caure damunt un guàrdia de seguretat que s'en va a casa seva pel carrer Nou de la Rambla, disparar-li les pistoles acremadent i rematar-lo, encara, quan és a terra malferit. Quina virilitat la d'aquests de la F. A. I.! Realment, hem de reconèixer-la. El desbordamiento popular, però si es que no el veiem enlloc. La F. A. I. es pensa que farà creure a la gent que 80 o 100 trinxeraires escampats per quatre terrats i repartits entre mitja dotzena de taxis, són el poble que es desborda. Però ací tots ens coneixem.

Diu la nota del Comitè Nacional que les seves simpaties van per als que se alzarón valientemente i que la revolució social, que encara no ha fet, la farà el dia que mobilitzi els obrers. No es faci il·lusions, que prou bé sap que ja no l'obeeixen, i sinó que intenti fer-ne la prova. Que ho intenti el Comitè Nacional o bé el Local que qualifica aquests fets vandàlics que han produït una vintena de morts, com de "gesto de profunda protesta de la clase obrera".

Si tots ho sabem que els que tiraven bombes i assassinaven agents de l'autoritat el diumenge no han estat mai obrers ni han treballat mai. Si els obrers mateixos ho saben des del primer dia que els han tractat, encara que hagin estat massa lents a sublevar-se contra la tirania d'aquests grups que han muntat el seu "modus vivendi" a esquena del proletariat.

Què vol dir amenaçar en el cas de que l'autoritat no permeti la reobertura dels Sindicats, en els quals els de la F. A. I. hi tenien emmagatzemades bombes, pistoles i altre material homicida per a deshonrar la C. N. T.?

Qui es pensen que són aquests subjectes que escriuen: "Dirijimos a las autoridades la siguiente leal advertencia"? On és la lleialtat quan es dispara sobre la multitud confiada i assassinen per l'esquena agents de l'autoritat? Què faran si l'autoritat amb un criteri molt justificat continua mantenint clausurades les entitats que amagaven la seva finalitat terrorista amb la capa de l'obrerisme? Què faran? Tornaran a tirar bombes, atracaran cobradors i assassinaran guàrdies, heus ací!

I qui les signa aquestes notes? "El Comité". I qui és aquest Comité? Ningú. El que guarda el segell de l'organització en un calaix, es posa a escriure el que li dóna la gana i les marca. Això és sempre "El Comité" en matèria d'organitzacions pseudo-anarquistes. Segons

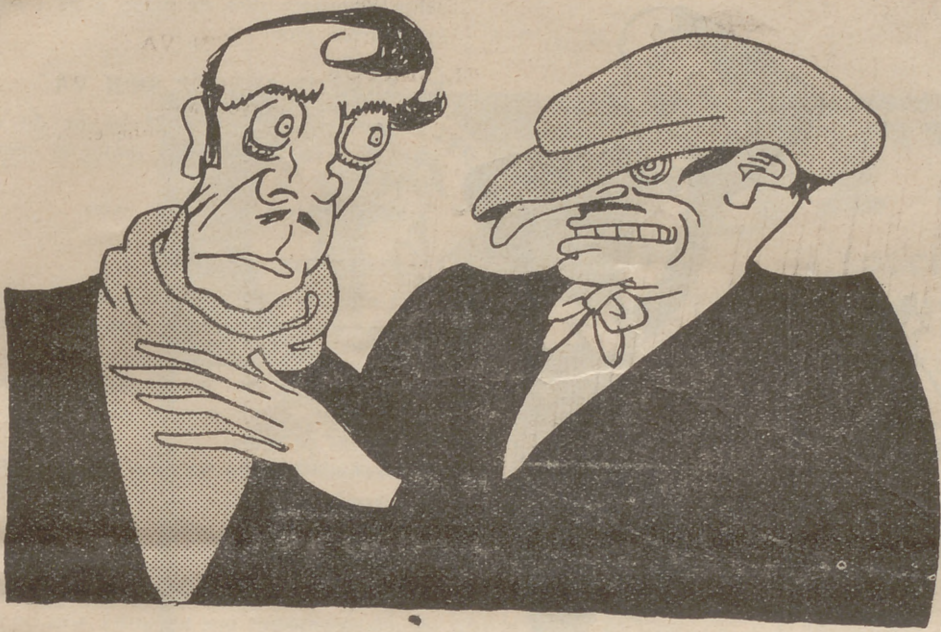
PERE BADOSA

ORTOPÈDIC

Carrer de Santa Anna, núm. 23, pral. - Telèfon núm. 14581 - BARCELONA

CONSULTA: D'11 a 1 i de 6 a 8
excepte dies festius)

—Tu el que tens de fer és matar tanta gent com puguis.
I ja veuràs com els ensenyem de viure...

és el que guarda el segell, les notes estan més o menys ben escrites. Generalment, més aviat menys que més, perquè l'ofici de fabricar bombes deixa molt pocs lleures per a poder aprendre de llegir i escriure. En aquestes dues notes d'ara, el seu redactor les engega pel broc gros. Literatura pura. Literatura terrorista, perquè el que les ha escrit s'hi pugui fer veure davant de la família i del cambrer del bar.

Es hora que el país tingui la garantia que la tranquil·litat ciutadana no pot continuar estant a mercè d'un centenar escàs, de professionals del crim. Per a resoldre aquest problema d'ordre públic, no cal ni declarar l'estat de guerra. La República no ha de donar-los tanta importància. N'hi ha prou amb complir la llei de defensa que el Parlament, representant autèntic del poble, va donar-se. Si aquesta llei es compleix sense benivolència, els terroristes no tenen res a fer. Cal, però, que el Govern pugui tenir una confiança absoluta amb la policia. La hi té? Nosaltres creiem que, pel que fa a Catalunya no la hi pot tenir. Car s'ha de començar per ací. El dia que hi hagi una policia apta, eficient, de la confiança absoluta de la República, amb ganes de servir-la com és el seu deure, aquell dia els terroristes de la F. A. I. no respiraran ni cinc minuts.

(De "L'Opinió")

SALUTACIO ADREÇADA PEL CENTRE D'ACTUACIO VALENCIANISTA D'ESQUERRA AL PRESIDENT DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

Aquesta entitat ha adreçat al senyor Macià la següent salutació:

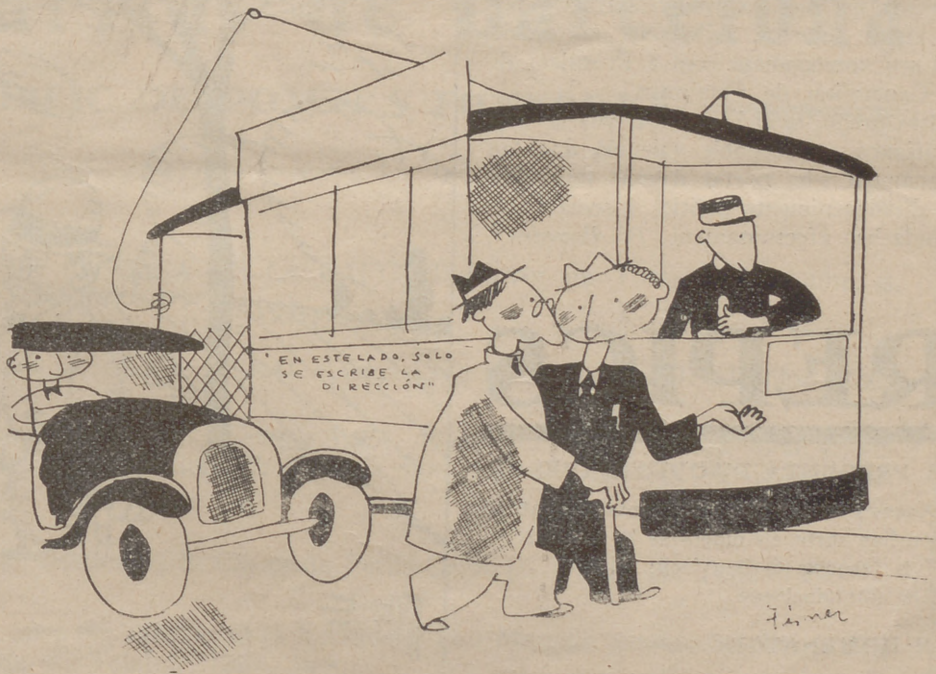
"Honorable senyor:

Amb la més viva emoció Actuació Valencianista d'Esquerra ha llegit les vostres paraules dites al primer Parlament de Catalunya (moment, el més joiós, d'enlairament i cant a les llibertats dels pobles tots que el nostre esperit valencianista ha vist i que desitgem

veure reproduït en dia no llunyà en el nostre País Valencià) saludant els vostres germans de més enllà de l'Ebre i invitant-los a que ells siguin els més fidels testimonis de l'hospitalitat d'aquesta Catalunya difamada per alguns esperits malalts de comprensió. Per això, en aquest moment de veritable goig i orgull noble, per a vós i per a nosaltres, ens plau contestar-vos a la invitació que ens heu fet des del lloc més elevat d'aquesta Catalunya que ha sabut a la fi perfilar el camí de la veritat, el camí de la germanor i poder, pel seu propi esforç, enfilant l'entrada del port de les llibertats hispàniques.

Actuació Valencianista d'Esquerra, en aquest moment de joia per a Catalunya, per a vós i per a nosaltres, respon amb la més entusiasta fe, amb la més ferma sinceritat, que són certes, certíssimes, les vostres paraules (afirmades amb els vostres actes) de germanor i afecte per a tots els pobles hispànics, i que si a algú li quedés el més lleuger recel de la sinceritat d'aquest poble treballador, noble i hospitalari, que vingui a nosaltres (ciutadans del mattix ordre que els catalans) i els sabrem contestar que en els anys de residència que portem en el vostre poble, sempre, sempre, hem trobat el més sincer i desinteressat ajut, la més franca cordialitat i els braços oberts de tots els catalans, oberts com s'obren a un germà.

Així, doncs, rebeu la nostra felicitació pel vostre nomenament de President de la Generalitat de Catalunya i feliciteu, en nom de tots els valencianistes, el primer Parlament Català, que tan encertadament us ha elegit, i al poble tot de Catalunya que tan dignament representeu. Visqueu molts anys per al bé de la República espanyola, per a l'engrandiment de Catalunya i per a la conse-

Feixisme

—Ja has vist que els de "El Be Negre" s'han passat a l'Esquerra?

—Sí, pobrets. Se'ls ha d'ajudar. Se'ls ha de donar un cop de mà. Encara que només sigui per "animá'ls"!...

Productes Alimentosos
de Règim

Casa SORRIBAS

Salmeron, 222 - Llíria, 62
BARCELONA

Al restaurant

—Què dieu? No teniu diners per pagar el cobert?
—No senyor! Quedo en descobert!

cució de la tan desitjada Confederació de Països Ibèrics. — El Consell Directiu d'Actuació Valencianista d'Esquerra.

Barcelona, 18 de desembre de 1932". L'anterior salutació ha estat contestada amb la següent lletra:

"Senyor president d'Actuació Valencianista d'Esquerra. Ciutat.

Distingit senyor: Per encàrrec del senyor President, em plau moltíssim donar-vos les més expressives gràcies per la vistra calorosa felicitació, en ocasió del seu nomenament com a President de la Generalitat de Catalunya.

Em prego, també, ratificar-vos la seva confiança en el poble valencià que tan dignament s'ha portat davant tota classe d'esdeveniments polítics i socials. Us saluda ben afectuosament: *F. Alavedra*".

REPICS

LA PREGUNTA D'AQUESTS DIES

Aquests dies tothom pregunta el mateix: D'on han sortit els diners de la revolta?

I la resposta és ben fàcil:
De Fontainebleau.

UN HOMENATGE

El vinent dimecres els periodistes es reuniran en un banquet—més o menys fraternal—amb en Lluís Companys, que fou periodista i que avui és una de les figures de més relleu de la República.

Molts hi assistiran guiats per un sincer afecte, altres, els menys, per pur compromís.

I a aquests, és segur que el dinar no els farà cap profit.

UN RECTOR DE BOSCH

És el de Monforte de Moyuelo, que insulta a les autoritats perquè li havien prohibit fer mal de cap als veïns tocant les campanes. Ha estat castigat amb dues centes cinquanta pessetes.

És poc. A aquests salvatges ni amb dos cents cinquanta dies de presó a pa i aigua en tindrien prou.

EL SENYOR IBÀÑEZ SE'N VA

El governador senyor Moles ha dit que quan ell acabaria, acabaria també el senyor Ibàñez.

Ens alegrarem que sigui aviat.

L'AFICIO DE SEMPRES

Els monàrquics de Villa Cisneros no estaven mancats de diners i es donaven la gran vida.

Ho prova el fet que pagaren per drets d'introducció d'una partida de conyac mil vuit centes pessetes.

E l conyac sempre ha estat la gran afició dels monàrquics.

COM SEMPRES

Diuen de Cuba que el dictador Machado segueix promentent que tot anirà tant bé. Però per ara, tot va malament.

Com sempre passa amb els dictadors!

L'ORIGEN

No ens havíem equivocat quan deiem que el diner d'aquesta passada revolta venia de França, dels monàrquics espanyols residents a França.

I ara resulta que vuit mil pistoles foren comprades a França.

UN ALTRE A LA GAVIA

Es hoste de la presó de Madrid l'ex-comte de Valledano.

Recordeu que fins ara als monàrquics da tolerància s'han pogut escapar els monàrquics de Villa Cisneros!

Recordeu que fins ara els monàrquics se'ls ha tractat massa bé!

Imp. "La Campana", Om. 8.—Barcelona

—No has menjat mai carn de cavall?
—Si, una vegada, però em va dar moltes voltes per l'estómac
—Devia ésser d un cavall de circ.

EROTYL

Especific de l'
ASTENIA GENITAL (IMPOTENCIA)
(MANCA DE VIGOR SEXUAL)

De la eyacucló prematura (pérdues seminals); de la Feblesa y molt efíacs per a combatre la NEURASTENIA, en totes les seves manifestacions.

Es el més poixant estimulante de l'activitat neuro-espino-médulo-genital. Sinérgic i homo-estimulasa de les glándules intersticials. Producte plu riglándular, completament inofensiu. Mai perjudica, ni lesiona cap orgue, ni el funcionament dels mateixos.

No conté, ni estircnina, ni fosfurs, ni cantárides, ni cap altre medicament exciiant

PRODUCTE MAGNE E INSUSTITUIBLE PER A RECOBRAR LA PERDUDA FELICITAT CONJUGAL. PROSPECTES GRATIS

Laboratoris Farmacològics del Dr. W. Dutrem

Alt de Sant Pere, 50 - BARCELONA - Telefon 18631

Preu: 21'75 ptes.

Casa de Caritat de Barcelona

SERVEI PUBLIC DE POMPES FUNEBRES

Direcció i Oficines: EDIFICI DE LA CASA DE LA CARITAT, Carrer de Torres Amat, núm. 8; Telèfons 16524, 16525 i 16526.

Subcentrals: Carrer del Clot, núm. 71; Telèfon 50641. Carrer Creu Coberta, núm. 91; Telèfon 73361

Sucursals: Carrer de Sant Andreu, número 221; Telèfon 51051. Plaça del Centre (Sans), núm. 4; Telèfon 33471. Passeig del Triomf, núm. 17; Telèfon núm. 52012. Carrer de Sarrià, núm. 72; Telèfon 73632.

Badalona: Carrer Reial, núm. 110; Telèfon 87 B. Carrer de Fermí Galan (S. Adrià), 26; Telèfon 248.

Hospitalet: Central: Laureà Miró, núm. 60; Telèfon 23 H. Sucursals: Pi i Margall, número 90; Tel. 31226. Progrés (Coll Blanc), núm. 58; Telèfon 31227.

Santa Coloma de Gramanet: Carrer d'Anselm Clavé, número 13.

LA CAMPANA DE GRACIA

"UN TIRITO NA MA"

— I pensar que de tantes bales com s'han perdut aquests dies no n'hi ha hagut cap que anés a rebotre a la closca de l'Alfonsito de Borbónl..